

# CURIERUL JUDICIAR

## ZIAR SĂPTĂMÂNAL

### DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — PRACTICĂ

ADEVER ȘI LUMINA

JUSTITIE ȘI LIBERTATE

DIRECTOR: PETRE BORS

PROPRIETAR: I. S. CODREANU

#### ABONAMENTUL

Pe an . . . . . 30 Lei  
Pe 6 luni . . . . . 16 >  
Pe 3 luni . . . . . 8 >

*Studentii plătesc pe jumătate*

Pentru străinătate se adaugă portul

Pentru inserții și reclame se adresa la administrație

REPRODUCȚIA INTERZISĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESC

No. 5, CALEA RAHOVEI, No. 6

Un număr vechiu 2 Lei

## SUMAR

Proba obligațiunilor și acea a plăței, de *Trandafirescu. Jurisprudența română:*

Inalta Curte de Casație secțiunea I: *Ioan Dumitrescu cu Gh. Alexe și Anica Gh. Alexe.*

Tribunalul județului Botoșani: *Casa Cristian Gaffinel din Cette (Franța) cu Grigore Ghica Deleanu.*

Tribunalul județului Buzău: *A. Embericos și I. Milonas cu Casieria Generală de Buzău.*

Publicarea Protestelor.

Informații. — Bibliografie

## PROBA OBLIGAȚIUNILOR ȘI ACEIA A PLATEI

Înainte de a statua asupra unei contestațiuni, judecătorul trebuie să examineze dacă laptele care servesc de bază pretențiunilor părților sunt adevărate. El nu trebuie să dea crezare în simplele alegațiuni ale părților; veritatea faptelor invocate trebuie să fie dovedită: Proba judiciară nu produce tot-d'auna un rezultat conform verității. Faptele d'a dovedi sunt legale, constante, când există elemente îndestulătoare pentru a da judecătorului convingețiunea existenței lor reale.

Această convingețiune poate fi formată după regulile experienței, sau ea poate în oare-cari ipoteze să fie impusă prin lege.

Judecătorul nu trebuie să admită ca constante de cât faptele a căror existență este dovedită conform legii. El nu trebuie să declare un fapt constant prin urmarea cunoștinței personale ce poate să o aibă.

Proba unui fapt a cărui existență este făcută influență asupra deciziunii contestațiunii nu trebuie să fie admisă:

*(Frustra probatur, quod probatum non relevat).*

Acela care instentă o acțiune (reclamantul—actor) adică acela care cere recunoașterea și execuțiunea unui drept contrariu stărei de posesiune actuală trebuie să dovedească existența acestui drept (art. 1169). *Actori incumbit probatio.*

Această regulă nu se aplică numai la obligațiuni, dar la și la toate drepturile. Dar o dată ce reclamantul a dovedit existența dreptului său, el trebuie numai să stabilească că acest drept a continuat de a exista, sau că nu s'a stins, sau că achizițiunea sa n'a fost înconjurată de circumstanțe care ar împiedica d'a produce efectul său legal. Ast-fel de exemplu, acela care reclamă plata unei sume de bani, în virtutea unui împrumut stabilit, nu trebuie să dovedească că nu 'i-a fost dată; acela care dovedește că o convențiune a fost conchisă nu este ținut d'a dovedi că consimțământul părții obligate este lipsit de viciuri; acela care invoacă prescripțiunea nu trebuie să dovedească că ea n'a fost intreruptă, nici suspendată; proprietarul care intentează acțiunea negativă nu trebuie să dovedească de cât dreptul său de proprietate, el nu trebuie să dovedească de cât că adversarul său n'are nici un drept de servitute asupra fondului litigios.

Acela contra căruia o acțiune este intentată (pirt-reus) poate să se apere în 2 moduri; el poate să se mărginească a nega faptele alegate de reclamant. În acest cas, el n'are nimic de dovedit. Dacă reclamantul nu face proba dreptului său, pirtul trebuie să fie apărat. Aceasta fiind chiar sensul regulii:

*Negantis nulla est probatio. Ei incumbit probatio.*

*tio qui dicit, non ie qui negat.* Ceva mai mult, pîritul poate, recunoscînd în totul faptele avansate de reclamant, 'i poate opune o excepțiune adică să alege alte fapte din care ar rezulta că dreptul reclamantului este paralizat sau că a fost stins. Dovada acestor fapte 'i incumbă pîritului—*Reus probat exceptionem. Excipiendo reus fit actor.*

Regula că „*acela care neagă n'are nimic a dovedi*”—(*negantis nulla probatio est*) a fost adesea rău înțeleasă. Câți-va jurisconsulți interpretau în acest sens, că acela care avansează un fapt negativ nu trebuie să dovedească nimic, sau că acela care negă un fapt nu poate fi ținut să demonstreze neexistența lui, pentru motivul că dovada unui fapt negativ este imposibilă. Această teză ast-fel înțeleasă, conține o îndoită eroare. Mai întâiu nu e exact de a spune că un fapt negativ nu poate fi dovedit. E prea adevărat că o negativă absolută și indefinită nu poate fi dovedită, dar niște negative de această natură au rar o importanță juridică. Un fapt negativ limitat, definit și circumscriș de niște circumstanțe de timp și de loc, pôte fi dovedit, de exemplu printr'un *alibi*, sau prin martori, sau printr'un alt fapt afirmativ contrariu. În fine această teză ar conține o excepțiune la regula care voește ca reclamantul să facă proba fundamentului cereri sale și pîritul acela a fundamentului excepțiunei sale, pe cîtă vreme această din urmă maximă trebuie să fie observată atunci când cererea sau excepțiunea este fondată pe un fapt negativ și că acest fapt n'ar fi de natură a putea fi stabilit printr'un fapt afirmativ contrariu. Ast-fel reclamantul în declararea de absență, trebuie să dovedească că presumatul absent, nu 'i-a dat nuvele; acela care repetă ceea-ce 'i-a fost plătit pe nedrept, trebuie să dovedească că nu datora nimic persoanei care a primit plata.

Sunt casuri în care proba nu este necesară: 1) Când existența unui fapt este admisă în virtutea unei presupțiuni legale (art. 1202). 2) În cas de mărturisire. Mărturisirea vorbind într'un mod propriu, nu e un mijloc de probă, este un fapt cari dispensează de ori-ce probă. 3) În cas de jurămînt *litis decisoriu* cari nu e un mijloc de probă, dar execuțiunea unei transacțiuni a părților asupra obiectului contestațiunii lor. În casurile unde legea ea însă-și a determinat forța probantă a câtor-va mijloace de probă, judecătorul trebuie să o admită ca administrată, dacă aceste

mijloace au fost produse, și el ar viola legea neadmițîndu-le. Dar afară de aceste e suri și de diferența codului vechiu, legislațiunea noastră lasă în general la *aprecierea judecătorului* forța probantă a mijloacelor de probă întrebunțate de părți.

Proba este *directă* sau *indirectă*, după cum mijloacele de convincțiune prin ca. i voim să stabilim se aplică faptului chiar ce voim să dovedim (de exemplu: desînderea la fața locului, titlurile, martorii, expertisă), sau că se încercă a stabili faptul contestat cu ajutorul inducțiunilor sau consecințe or trase dintr'alte fapte recunoscute sau deja dovedite. Aceste inducțiuni sunt numite: *presupțiuni de fapt ale omului* (art. 1199). *Proba directă* este în general tot-d'auna admisă, ori-care ar fi natura contestațiunei; proba indirectă nu poate fi primită de cît în casuri determinate de lege (1203). Părțile sau judecătorul nu sunt tot-d'auna libere de a alege sau de a admite mijloacele de probă: Adesea legea prescrie oare-cari mijloace de probă determinate, și tot ea oprește pe altele. Mijloacele de probă pe cari le menționează codul sunt: *proba literală, proba testimonială, presupțiunile, mărturisirea uneia din părți și jurămîntul* (art. 1170).

Trandafirescu.  
Judecător Trib. Constanța

## JURISPRUDENȚA ROMANA

### INALTA CURTE DE CASAȚIE, SECȚIA I.

Audiența de la 31 Maiu 1895

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

Ion Dumitrescu cu Gh. Alexe și Anica G. Alexe

Revisuire.—Ce este revisuirea. — Cari sunt hotăririle supuse revisuirei.

Recurs în Casația.—Revisuire. — Ce este recursul. — Dacă revisuirea se poate cere și în contra hotăririlor Curții de Casația.

*Revisuirea fiind un mijloc extra-ordinar de reformarea hotăririlor definitive pronunțate de instanțele de fond, nu poate fi invocată de cît în contra unei deciziuni sau sentințe pronunțată de acele instanțe.*

*Recursul în casație nefiind și dînsul de cît tot un mijloc esttraordinar pentru reformarea hotăririlor instanțelor de fond, revisuirea nu se poate cere și pentru hotăririle pronunțate de Curtea de Casație.*

Deciziunea No. 279/95 Respinsă ca inadmisibilă cererea de revisuire făcută de Ion Dumitrescu contra hotăririi Curții de casație No. 94/95 în proces cu Gh. Alexe și Anica Gh. Alexe.

S'a citit raportul făcut în cauză că d-l consilier Gh. Liciu.

S'aŭ ascultat : recurentul Ion Dumitrescu în espunerea plângerilor sale, și d-l Stănescu-Jiu, avocatul părții intimată, în combateri.

Curtea deliberând,

Având în vedere cererea de revisuire făcută de Ion Dumitrescu, contra hotărârii acestei Curți No. 94/95 dată asupra recursului făcut contra deciziei curței de apel București, secția III, No. 143/94 ;

Având în vedere art. 288 și următorii din procedura civilă ;

Considerând că după prescripțiile acestor articole, revisuirea fiind un mijloc extraordinar de reformarea hotărârilor definitive pronunțate de instanțele de fond, nu poate fi invocată, de cât în contra unei decizii sau sentințe pronunțată de acele instanțe precum se arată la art. 293 din procedura civilă ;

Considerând că recursul în casație, nefiind și densusul de cât iarăși un mijloc extraordinar tot de reformare al acelorăși sentințe și decizii, este evident că revisuirea nu se poate cere și la hotărârile date și de Curtea de casație, care nu este instanță de fond ; că prin urmare, d-l Ion Dumitrescu, cerând la această curte revisuirea hotărârii sale, a înțeles rău textul legii relativ la revisuire și de aceea cererea sa cată a se respinge ca inadmisibilă.

Pentru aceste motive, curtea, respinge ca inadmisibilă cererea de revisuire etc.

## TRIBUNALUL JUDEȚULUI BOTOȘANI

Președenția d-lui M. I. CIULEI, Președiate

Audiența din 30 Iunie 1895

SENTINȚA CIVILĂ No. 135

Casa Cristian Gaffinel din Cotte, (Franța) cu Grigore Ghica Deleanu

Sequestru asigurător. — Poprire. — Dacă se urmează aceeași procedură la sequestrul asigurător ca și la poprire.

Sequestrul asigurător în materie comercială. — Dacă creditorul sequestrant este ținut, când cere sequestru, să 'și dovedească ființa datoriei. — Dacă trebuie să depună garanție.

Sequestrul asigurător. — Când se poate admite ridicarea sequestrelui.

1) De și între sequestrul asigurător și poprire există o mare asemănare, însă nu se poate admite că și aceeași procedură ar putea să se întrebuițeze în ambele cazuri; ast-fel, în materie de poprire se chiamă și cei de al treilea cu care creditorul popritor nu are nici un raport juridic, și tocmai pentru a stabili acest raport se chiamă, pe când în materie de sequestru cei de al treilea nu se chiamă.

2) În materie comercială se poate cere și aplica sequestrul asigurător fără ca creditorul sequestrant să poasă titlul în virtutea căruia cere această măsură. De aci rezultă că creditorul sequestrant nu are nevoie de a dovedi ființa datoriei pentru care cere sequestrul, el este ținut numai a depune o garanție, apreciată de tribunal, în proporție cu suma ce se reclamă, care să asigure daunele ce s'ar cauza debitorului sequestrat, în cazul când creditorul nu și-ar putea dovedi pretențiunile sale.

3) Ridicarea sequestrelui nu se poate admite de cât când debitorul va consemna suma pentru care s'a înființat sequestrul.

S'aŭ ascultat : d-nii avocați Teodoru și Scully, din partea casei Gaffinel, precum și d-l avocat Stelian, din partea intimatului Grigore Ghica Deleanu.

Tribunalul deliderând,

Având în vedere incidentul ridicat de oponente care constă în aceia că : creditorele sequestrant trebuie a 'și desvolta pretențiunile pe baza cărora a cerut și tribunalul a acordat sequestrul asigurător, el astă-đi fiind chemat a 'și valida sequestrul și să baseze pe motivul că sequestrul asigurător fiind o măsură identică cu poprirea, trebuie a se urma procedura popririi și în materie de sequestru asigurător ;

Ascultând desbaterile urmate și motivele invocate de părți :

Considerând că tribunalul prin jurnalul No. 1907 din 24 Aprilie 1895 după cererea adresată de d-l Grigore Ghica, a admis un sequestru asigurător asupra lemnelor puse în exploatațiune de casa Gaffinel până la concurența sumei de 300.000 lei, cu depuneri de cauțiune ;

Că contra acestei măsuri luate de tribunal, casa Gaffinel prin reprezentanții săi s'a opus prin cererea înreg. la No. 6560 din 1 Maiu 1895. Că astă-đi fiind termenul fixat pentru judecarea opozițiunii la sequestru, oponentele care cere ridicarea măsurii luate de tribunal alegând netemeinicia ei, lui îi incumbă sarcina de a dovedi și dar el trebuie a avea cuvântul înteiu spre a 'și face dovada ;

Că există o mare asemănare, după cum obiectează oponentele, între sequestrul asigurător și poprire, e recunoscut ; dar plecând din acest punct de vedere nu se poate admite că și aceeași procedură ar putea să se întrebuițeze în ambele cazuri ; căci sunt motive speciale popririi pentru care legiuitorul a croit o anume procedură și pe care nu o putem întinde și la sequestrul asigurător, și anume : în materie de poprire se chiamă cel de al treilea cu care creditorele popritor nu are nici un raport juridic și tocmai pentru a stabili acest raport sunt chemate părțile și un asemenea motiv nu'l putem găsi în materie de sequestru ;

Deci motivul invocat de oponente nefiind întemeiat el cată a se respinge.

În fond :

S'aŭ ascultat d-nii Theodoru și Sculy în susținerea opozițiunii care se întemeiază pe următoarele motive :

I) Că d-l Ghica creditorul sequestrant nu posedă titlul în baza căruia și conform cu art. 899 și 900 din codul de comerț să fi putut cere și obține sequestrul asigurător, și

II) Că nu s'aŭ justificat datoria sumei de 300.000 lei până la concurența căruia s'aŭ cerut și Tribunalul aŭ ordonat aplicarea sequestrelui, cerând anularea sequestrelui ; subsidiar să se admită ridicarea sequestrelui pe baza unei contra garanții apreciată de tribunal și în tot cazul a se restrânge sequestrul numai pe o parte de avere proporțional sumei cerută de creditori ;

S'aŭ ascultat d-nul Stelian în opunerile și concluziunile puse pentru respingerea opoziției și condamnarea la cheltueli de judecată, iar în caz când s'ar ad-

mite redicarea sequestrului să fie obligați oponenții la depunerea unei contra garanții de 200.000 lei, prezentând spre probare contractul autentificat de tribunalul Ilfov sub No. 7231/93 și somațiunea făcută d-lui Cristian Gaffinel prin corpul portăreilor acestui tribunal.

Tribunalul deliberând,

Având în vedere cererea No. 6560 din 1 Maiu 1895, prin care d-l A. Offenbainer reprezentantul casei Christian Gaffinel se opune la sequestrul asigurător ordonat de tribunal prin jurnalul No. 1907 din 24 Aprilie 1895 în urma cererii d-lui avocat Stelian procuratorul d-lui Grigore G. ica Deleanu.

Ascultând desbaterile urmate și motivele invocate.

Având în vedere că oponentele și întemeiază cererea pe motivele :

1) Creditorele sequestrant nu posedă titlu în baza căruia și conform cu art. 899 și 900 cod. com. să fi putut cere și obține sequestrul asigurător ;

2) Că nu s'a justificat datoria sumei de 300.000 lei, până la concurența căria s'a cerut și tribunalul a ordonat aplicarea sequestrului ; iar în mod subsidiar a se ridica sequestrul pe baza unei contra garanții apreciată de tribunal și în tot cazul a se retrage sequestrul numai pe o parte de avere proporțională sumei cerută de creditor.

*In ce privește primul motiv bazat pe dispozițiunile art. 899 și 900 cod. comercial.*

Considerând că din dispozițiunile art. 899 cod. com. reese că : «partea interesată va putea deodată cu întentarea acțiunii să ceară a se pune sequestrul asigurător asupra averii mobile a debitorului său conform art. 614 și următorii procedura civilă». Prin acest text precis se vede că dacă legiuitorul s'a raportat la procedura civilă și anume la art. 614 și următorii a voit numai să arate că și în materie comercială se va urma aceeași procedură, ca formă ; nu însă și ca condițiune de admisibilitate, de vreme ce nu s'a raportat și la art. 613 pr. civilă.

Prin același text de lege și manifestă legiuitorul comercial aceeași intențiune și în materie de poprire, când ne trimete ca formă de procedare la art. 456 și următorii din codicele de procedură civilă și înlăturarea art. 455 care arată condițiunile de admisibilitate.

Dacă legiuitorul comercial ar fi prescris numai cazul sequestrului asigurător, lăsând ca în materie de poprire să se urmeze conform codului de procedură civilă, i s'ar fi putut imputa o inadvertență ; întru cât aceste două cazuri sunt cu totul identice, dar când și pentru unul ca și pentru cel-lalt se raportă numai pentru formă la procedura civilă eliminând condițiunile de admisibilitate, apoi e vădit lucru că aceasta a făcut-o cu scop, și scopul i-a fost ca în comerț când e vorba de măsură asigurătoare ca : sequestrul asigurător și poprire, să nu se ceară titlu.

Că aceasta a fost scopul legiuitorului când a redactat art. 899 cod. com. reese și din următoarele împrejurări :

Când legiuitorul comercial redacta art. 899, cod. de

procedură civilă era în vigoare, el cunoștea condițiunile de admisibilitate în materie de sequestru asigurător, ca și în poprire, de ce nu s'a raportat pur și simplu la modul cum guvernează procedura civilă aceste materii ? Dar dacă ar fi voit să mențină dispozițiunile prevăzute în procedura civilă nici avea nevoie a redacta art. 899 cod. com, căci cu câte-va articole mai în urmă spusese (art. 881) că exercițiul acțiunilor comerciale se regulează de codicele de procedura civilă.

În sprijinul acestei păreri ne slujește și art. 900 cod. com care rostește «sequestrul său poprirea nu se va putea înființa de cât numai cu dare de cauciune, afară de cazul când cererea de sequestru său de poprire se va face în virtutea unei cambii etc», — adică, când vei poseda titlu a-t-fel cum îl prevede textul, vei putea lua măsurile asigurării fără cauciune, iar în caz de lipsă a titlului, vei fi supus cauciunei.

Dar știut e că legiuitorul adesea-ori și culege înspirațiunile din vechile legiuiri pe care numai le îmbunătățește și le asemănează moravurilor și timpului. Bazat pe această cunoștință și văzând dispozițiunile art. 9 din codicele de procedură comercială din 1840, care zice când e vorba că partea interesată care voeste a pune un sequestru asupra averii protivnicului : «Judecătorul cercetând cererea de sequestru nu va cere de la sequestrant să dovedească ființa datoriei pentru care cere sequestru». Prin urmare după vechia legiuire comercială în materie de sequestru, nu se cerea titlu, deci siliți suntem să nu vedem în art. 899 al noului cod de comerț o inovațiune, ci numai o urmare a vechii legiuiri comerciale.

Ast-fel fiind primul motiv câtă a fi respins ca ne întemeiat.

*Asupra motivului al doilea, tras din împrejurarea că nu s'a justificat daunele provenite din neexecutarea contractului și care s'a apreciat de creditorele sequestrant la suma de 300.000 lei*

Având în vedere că din considerentele espuse se vede că părerea trib. este că în afaceri comerciale, cum e în specie se poate cere și aplica sequestru asigurător fără a poseda titlul, de unde rezultă că creditorele sequestrant nu are nevoie de a dovedi ființa datoriei pentru care cere sequestrul el este ținut numai a depune o garanție, apreciată de tribunal în proporție cu suma ce se reclamă, care să asigure daunele ce s'ar cășuna debitorului sequestrat în cazul când creditorele nu și-ar dovedi pretențiunile sale ;

Că legiuitor comercial a înțeles că creditorele sequestrant nu are nevoie a-și dovedi ființa datoriei pentru care cere sequestru, rezultă și din împrejurarea că l-a supus prin art. 899 cod. com. a intenta și acțiunea, prin urmare a-și dovedi cu această ocaziune pretențiunile formulate prin cererea principală ;

Că a se admite că creditorele sequestrant este ținut cu ocazia opozițiunii la sequestru, adică când contradicții săi discută măsura luată de tribunal a justifica pretențiunile sale : este a se da loc la deosebitele tânguiri și pierderi de timp cerute de împrejurări pentru lichidarea pretențiunilor, ceea-ce ar fi foarte dăunător

pentru ambele părți, dar mai mult încă s'ar prejudeca fondul, că-î ce ar mai rămâne să dovedească cu ocazia discuției fondului, ?

Dar ceea ce dovedește încă că aceasta a fost intențiunea legiuitorului ne o arată ultimul alineat al art. 900 cod. com. care prevede că : «sequestrul asigurător nu poate fi ridicat de cât dacă debitorul va consemna suma,—pentru care s'a înființat acel sequestru».

Respondem, deci, că suma pentru care s'a aplicat sequestrul este debită și numai consemnarea ei ar putea să aducă ridicarea măsurii luată și cu drept cuvânt o asemenea presumpțiune se impune când ne dăm socoteală că nimenea nu și va pune în pericol averea pentru pretențiunile iluzorii care de nu vor fi justificate, îl supun la daune către partea protivnică, daune care sunt asigurate prin garanția depusă.

Prin urmare și al doilea motiv cată a fi respins.

*In cea ce privește obiecțiunile făcute de oponente în mod subsidiar și anume a se ordona redicarea sequestrului cu o contra garanție apreciată de tribunal, sau a se restrânge numai pe o parte de avere proporționată sumei cerut de creditor.*

Ambele obiecțiuni nu sunt întemiate : întâia nici poate suferi discuție față de textul precis al, art. 900 ultimul alineat, care nu admite ridicarea sequestrului de cât când debitorul va consemna suma pentru care s'a înființat sequestrul și nu după cum pretinde oponentul, pe o contra garanție; și al doilea pe motivul că nu s'au arătat tribunalului o bază sigură pe care întemeindu-se să cunoască valoarea întregii averi sequestrate, și astfel să poată determina numai partea pe care ar putea să se restrângă sequestrul în proporțiune cu suma ce se cere.

Așa fiind, toate motivele invocate de oponente sunt neintemiate, și dar opozițiunea cată a fi respinsă.

Având în vedere că intimatul a lăsat la aprecierea tribunalului său respingerea opozițiunei, sau ase admite ridicarea sequestrului sub condițiune ca oponentele să consemne suma de 200,000 lei ear pentru restul de 100,000 lei, se găsească destul de asigurați în numărul de copaci din pădurea Deleni, care încă nu au fost puși în exploatațiune de casa Gaffinel.

*In cea ce privește cheltuețile de judecată cerute de intimat :*

Având în vedere că partea nu s'a conformat cerințelor art. 147 procedura civilă nespecificând cheltuețile făcute nici prezentând actele probatorii în justificarea lor, care să poată fi puse în discuțiunea părților.

Că dar cererea în această privință cată a fi respinsă.

Pentru aceste motive, redactate de d-nul președinte Ciulei.

Admite opozițiunea, ordonă ridicarea sequestrului asigurător aplicat după cererea d-lui Grigore Ghica de corpul de portărei prin procesele verbale No. 332 și 333 și 1778,95, sub condițiune și numai în cazul când casa Gaffinel va consemna suma de două-sute mii lei.

Ordonă executarea sentinței provisorii.

(ss) M. I. Ciulei, G. I. Niculescu, I. Ivașcu

## TRIBUNALUL JUDEȚULUI BUZEU

Audiența din 29 Mai 1895

Președinția d-lui A. BĂRDESCU, Președinte

SENTINȚA CIVILĂ No. 229

*A. Embericos și I. Milonas cu Casieria generală de Buzău*

Acte. — În privința formei exterioare, a interpretării și a efectelor unui act, ce lege se aplică.

Vânzare. — Vase maritime. — Dacă vânzarea unor asemenea vase trebuie făcută prin act scris și în ce formă.

Gagiu. — Dacă creditorul gagișt poate să-si aproprie amanetului. — Cărți sunt drepturile creditorului gagișt.

1) *In cea ce privește forma esteriocară, interpretarea și efectele unui act, relativ la lucruri mobiliare, se aplică legea unde s'a făcut actul.*

2) *De și vasele maritime sunt lucruri mobile, însă codul de comerț cere ca ori-ce înstrăinare să se ceseune a unor asemenea vase să se facă înscris, și pentru a fi opozabile celor de al treilea să se transcrie și în registrele căpitaniei portului unde vasul se află înscris.*

*Când înstrăinarea are loc afară din țară, actul trebuie să se încheie înaintea consulului și să se înscrie în registrele sale pentru a putea fi opozabil celor de al treilea, și consulul trebuie să trimită o copie legalizată, dupe act, la căpitania portului unde vasul se află înscris.*

*In ambele cazuri, înstrăinarea trebuie notată și pe actul de naționalitate al vasului.*

*Aceste reguli speciale se aplică în tocmai și la actele de gagiu.*

*Trimiterea copie de către consul la căpitania portului este privitoare numai la vasele române, și îndeplinirea acestei formalități fiind în sarcina consulilor, validitatea actului nu este subordonată îndeplinirii sau neîndeplinirii ei.*

*Trecerea actului în registrele consulului se poate face printr-o simplă analiză a actului, fără a fi obligatoriu a se trece actul din cuvânt în cuvânt.*

3) *Creditorul nu are drept, la cas de neplată a creanței sale, să-și aproprie amanetul, și ori-ce stipulațiune contrariă este nulă.*

*Ast-fel creditorul gagișt nedevenind proprietarul lucrului dat în gagiu, ci având numai un drept de preferință asupra prețului, nu se poate opune la urmărirea făcută de cei-vați creditori asupra gagiului.*

S'au ascultat : D-l. avocat C. Cociaș, din partea apelantului A. Embericos, d-l. avocat I. Dimitriade din partea debitorului urmărit I. Milonas, și d-l. avocat public Anton Bărdescu, din partea intimatului Casierii generale de Buzău.

Tribunalul,

Asupra apelului făcut de d. A. Embericos contra încheerii d-lui Casier general de Buzău No. 5722 din 25 Aprilie 1895.

Având în vedere, că din desbaterile părților, concludsiunile scrise și actele prezentate, D. I. Milonas, datorând statului din a enda moșiei Bădeni-Miluiți situată în acest județ suma de 44.220 lei, i s'a pus în urmărire un șlep numit «Smirna», contra acestei urmăriri s'a făcut contestațiune de d. A. Embericos, pe motivul

că șlepul urmărit nu mai este proprietatea d lui Milonas, ci a sa; Casieria însă prin sus menționata încheere respingându-i contestația, dă naștere acestui apel, asupra căruia trib. • chemat azi a se pronunța;

Având în vedere că apelantele Embericos pentru a și dovedi dreptul de proprietate asupra vasului urmărit, a prezentat un act botezat de părți *act de vânzare* cu pact de rescumpărare intervenit între D-sa și D-l Milonas, și în care se prevede clausa, că dacă vânzătorul Milonas nu va restitui banii la timpul stipulat, șlepul să rămâe proprietatea cumpărătorului; Contra acestui act, statul prin avocatul său a făcut mai multe obiecțiuni și anume: 1) Că nefiind în conformitate cu dispozițiunile art. 493 cod comer., adică nefiind transcris la căpitanul portului Brăila, nu i poate fi opozabil; 2) Că nu s'a transcris nici în registrele consulului Elen din Brăila și al 3) Că este simulat.

*In ceea ce privește I-a obiecțiune :*

Considerând că, de și fie-care stat independent, are dreptul a și face legi privitoare la drepturile personale ale cetățenilor săi și la bunurile mobile și imobile posedate, fie de cetățeni, fie de streini în interiorul său, se întâmplă însă ca un individ să facă un act său să posede bunuri în țară streină, așa că, se găsește de o dată supus la mai multe puteri, precum a patriei sale, a locului unde a luat naștere sau s'a executat actul, și atunci se naște întrebarea, care din aceste legi trebuie să i se aplice? De aceea, cum vasul în litigiu e constatat în fapt că este sub pavilion Elen, că părțile contractante sunt supuse Elene, dar că actul a luat naștere și s'a executat în România, mai înainte de a se observa dacă s'a îndeplinit sau nu, formalitățile legii, urmează să stabilim ce lege trebuie să aplicăm, legea naționalității părților, sau legea Română, unde actul s'a născut și executat;

Considerând că, cu toate că o codificare a dreptului internațional nu există, sunt însă autori: (Klüber-Asser-Revier, Laurent, Savigny etc), care s'a ocupat cu această materie și care au studiat principiul mai mult sau mai puțin generale, ce servesc ca normă în rezolvarea diferendelor de asemenea natură și fără a ne ocupa de varietatea casurilor și a principiilor ce urmează a li se aplica, ocupându-ne numai de specia noastră, unde este vorba de un act relativ la bunuri mobiliare, găsim că asupra acestui punct, aproape întreaga doctrină și jurisprudență plecând de la presupunerea, că atunci când părțile au făcut un act, într'o localitate a avut în vedere legile acelei localități, recunosc că în ceea ce privește forma esteroară, interpretarea și efectele unui act, relativ la bunuri mobiliare, în lipsă de o stipulațiune expresă, trebuie să aplicăm legea unde s'a făcut actul;

Acest principiu stabilit, trecem să examinăm, dacă actul intervenit între d-l Embericos și Milonas e făcut în condițiunile legilor Române;

Considerând că, de și vasele maritime sunt lucruri mobile, codul de comerț, prin art. 493 cu derogare la principiile generale de drept la oare-care reguli speciale la transmisiunile de proprietate, cere ca ori-ce

înstreinare sau cesiune, să se facă înscris, și pentru a fi opozabilă celor de al treilea să se transcrie și în registrele căpitaniei portului unde vasul se află înscris, iar când înstreinarea are loc afară din țară, actul trebuie să se încheie înaintea consulului, și să se transcrie în registrele sale pentru a fi opozabil celor de al treilea, punând în acelaș timp obligațiune consulului de a trimite o copie legalizată după act la căpitania portului unde vasul se află înscris. în plus că în ambele cazuri înstreinarea trebuie să fie notată și pe actul de naționalitate, și aceste reguli speciale se aplică întocmai și la actele de gajiu (art 495 c. com). Îndeplinitu-sa aceste cerințe a le legii la actul intervenit între D. Embericos și Milonas? În fața actelor prezentate tribunalului, credem că da și în adevăr din aceste acte se constată:

1) Că convențiunea dintre Embericos și Milonas s'a făcut prin act scris înaintea consulului Francez, reprezentantul intereselor supușilor Eleni în localitate.

2) Că consulul Francez a transcris actul în registrele sale făcând și mențiune pe actul de naționalitate, și cum vasul era sub pavilion Elen, acest act făcut în Brăila, urmează a fi considerat ca făcut în țară streină și deci conform dispozițiunilor art. 493 și 495 cod. comer., trebuia încheiat înaintea consulului, și transcris în registrele sale pentru a putea fi opozabil celor de al treilea precum s'a și făcut;

Considerând că, dacă articolele sus menționate mai cer să se trimeată o copie și la căpitania portului unde vasul se află înscris, această dispozițiune este privitoare numai la vasele Române, nu și la cele streine care se află înscrise la consulatele respective, și în tot cazul, îndeplinirea acestei formalități legea o pune în sarcina consulilor și nu subordonează validitatea actului, îndeplinirii sale ne îndeplinirii ei, prin urmare fie că am considera acest act ca act de gaj, după cum susține D-l Milonas, fie că l'am considera ca un act de vânzare, după cum susține d-l Embericos, chestiune pe care o vom examina mai târziu, privit din punctul de vedere al modului de probație și al îndeplinirii formalităților de transcripțiune, găsim că este valabil și opozabil celor de al treilea;

Considerând că în ceea ce privește a doua obiecțiune privitoare la netrecerea actului din cuvânt în cuvânt în registrele consulatului și această obiecțiune ea si cea d'întâiu este ne fondată căci transcripțiunea cerută de sus menționatele articole este simplă analiză a actului, făcută în registrele consulului și pe actul de naționalitate, diferind cu totul de transcrierea actelor pentru înstreinarea imobilelor ce se face înaintea tribunalelor (Lyon-Caen vol. 5 pag. 79).

*In ceea ce privește a treia obiecțiune :*

Având în vedere că statul mai cere respingerea apelului d lui Embericos și pe motivul că actul de vânzare cu pact de rescumpărare prezentat de D-sa în susținerea apelului este simulat, și pentru a dovedi simulațiunea se servește de declarația d-lui Milonas făcută în instanță și cu corespondența urmată între dînșii, dar atât din

declarațiunea d-lui Milonas, cât și din acea corespondență, se constată că o convențiune a avut loc între Embericos și Milonas, căci Milonas, recunoaște că a primit de la cel alt suma de 33,000 lei, pretinde însă că nu s'a vindut, ci s'a dat în gagiu șlepul în litigiu, prin urmare numai din acest punct de vedere al deghizării actului intervenit între dinșii, rămâne să examinăm chestiunea existentă în fapt a unei convențiuni fiind, după cum am vădit dovedită cu suficiență;

Având în vedere că afară de declarațiunea d-lui Milonas care ar putea fi bânuită, din scrisorile emantate de la însuși pretinsul cumpărător Embericos, să stabilește în afară de orice dubiu, că în adevăr intențiunea și voința părților, în momentul contractării nu a fost să facă un contract de vânzare cu pact de rescumpărare, ci un contract de gagiu și iată de ce:

În urma dresării actului, Embericos, scriind lui Milonas îi zice: «Șlepul D-tale Smirna» îi dă socotelile de venitul șlepuului și cheltuielile făcute cu echipamentul îl consilia să vină la Brăila, căci în fața crizei, toți proprietarii de vase au redus salariile echipajului și personalul, așa că dacă voește să-l reducă și D-sa etc. aceste fapte espuse credem că ne dispensază a mai insista mult pentru a dovedi, că dacă d-l Embericos s'ar fi considerat ca proprietar al vasului în litigiu, nu le ar fi făcut, și atunci ne întrebăm, care va fi sorta acestui contract de gagiu, cu clausa, că dacă debitorul nu plătește datoria la timp, lucrul se rămâne proprietatea creditorului, deghisat sub forma unui contract de vânzare cu pact de rescumpărare?

Având în vedere că legiuitorul, ținând compt de lâcomia cămătarilor și voința de a veni în ajutorul nenorociților debitori cari constrânși de creditori și în speranță că la termen vor putea achita datoria, iscălesc tot ceea ce aceștia le cer, atât prin art. 1689 din cod civil cât și prin art. 482 din cod. comer. declară că creditorul nu are drept la cas de neplată să își aproprie amanetul și ca sancțiune mai declară că orice stipulațiune contrarie e nulă;

Considerând că în fața acestei măsuri prohibitive, neputându-se face pe lață o asemenea convențiune, de multe ori o deghisează sub forma unei vânzări cu pact de rescumpărare, precum există în specie; dar acest fel de convențiuni ilicite, făcute în fraudă a legii sunt nule și neexistente (Laurent vol. 24 pag. 369), prin urmare calitatea de proprietar al vasului «Smirna» care da dreptul d-lui Embericos a se opune la urmărirea lui, ca nulă convențiunea dintre D-sa și D-l Milonas, contestațiunea sa la urmărire era nefondată și ca consecință și apelul făcut contra ei;

Considerând că chiar admitând părerea acelor, cari susțin că aceste convențiuni nu sunt nule în întregul lor, ci numai clausa ne permisă de lege, totuși apelul d-lui Embericos, trebuie să fie respins căci creditorul gagist, nédevenind proprietarul lucrului dat în gagiu, ci având numai un drept de preferință asupra prețului, nu se poate opune la urmărirea ce face cei alți creditori;

Considerând că, de și afară de aceste puncte care

sau desbătut în instanță apelantul Embericos, printr'un supliment de conclusiuni trimise în urmă tribunalului obiectează că nu pe această cale de contestațiune s'ar putea discuta validitatea actului său, dar întru cât această obiecțiune nu s'a făcut în instanță și nu s'a discutat de părți, trib. nu e ținut a se pronunța asupra ei, cu toate că în treacăt spunem că pererile sunt împărțite asupra acestei chestiuni, și instanțele noastre judecătorești inclin mai mult pentru părerea contrarie adică că se poate discuta validitatea actului și pe cale de contestație.

Pentru aceste considerente redactate de d-l membru de ședință Al. Bărescu, tribunalul respinge ca ne fondat apelul.

(ss) Al. Bărescu, G. Lucasievici

Dăm loc în coloanele ziarului nostru următorului articol relativ la publicarea actelor de protest apărut în *Buletinul Camerei de Comerț din Pitești*, No. 4, luna Iulie, întru cât încă o dată mai mult se recunoaște de cei competenți utilitatea și legitimitatea acestor publicațiuni.

## PUBLICAREA PROTESTELOR

Suntem informați, că la o parle dintre D-nii comercianți, din localitate celor slabi — nu le ar fi pe plac publicarea polițelor protestate.

Nu de la autorități se poate cere îndreptarea răului, mascând adevărul, răul să poate îndrepta prin atențiunea și regularitatea comerciantului, că nu toate polițele să protestează, din cauză că comerciantul nu le poate achita, sau aranja, ele se protestează numai din neglijență sau insolvabilitate stabilită, afară de puține excepții.

Să luăm un exemplu: Un comerciant conscient de datoriile sale, știe că la finele lunii are de plată o poliță; cu câte-va zile mai înainte el și cunoaște situația, știe că nu o va putea achita; poate să intervină către beneficiar să i se acorde o prelungire de termen, sau o preschimbare și foarte rari sunt casurile când acesta nu va voi a o admite. Ce se întâmplă însă? Comerciantul așteaptă ziua scadenței ca să observe că el nu poate achita și atunci să duce, sau telegrafiază beneficiarului, când domiciliază în alt oraș, să i admită preschimbare, lucru care nu poate fi admis, fie din cauza lipsei de timp, căci polițele de obicei să scomentează și să găsească cine știe în a cătea mână, fie că acesta vede în debitorul său un om cu totul neglijent, căci a așteptat momentul din urmă fără a și regula mai dinainte pozițiunea, și nu voește să preschimbe urmând de aci protest, neplăceri, cheltuieli, pe urmă numele debitorului publicat și știut de toată lumea, că e om rău de plată, sau cel puțin de o neglijență culpabilă.

Publicarea protestelor, interesează pe toată lumea comercială cinstită, care vrea să lucreze cu clienți solvabili.

În adevăr, aici în Pitești a fost în mod tacit oprită ori-ce publicitate a protestelor, din cauză că vec'ea Lege a falimentelor nu prezenta comerțului nici o garanție.

Astă-dî însă, nu este tot ast-fel, prin publicarea protestelor, legiuitorii înțelepți au știut să pună la adăpostul insolvențelor și neglijenței, averea comercianților și fabricanților cinstiți; adî, nu așa lesne se va lăsa un comerciant să fie declarat în stare de faliment.

Acelora care ne acuză că am fi rău voitori comerțului, din orașul nostru, le atragem atențiunea asupra **art. 702 din Codul Comercial** și îi rugăm să mulțumească împreună cu noi celor cari l'au modificat ast-fel :

*„In cea d'antîi dî a fie-cărei săptămîni portăreii și judecătorii de pace vor transmite președintelui tribunalului în jurisdicțiunea căruia se află, sau tribunalului civil care îi ține locul, un tablou de protestele făcute în cursul săptămînei precedente. Acest tablou trebuie să arate data fie-cărui protest, numele și domiciliul persoanelor căroia s'a făcut și care a cerut protestul, scadența obligațiunei protestate, suma datorită și motivele refusului de plată sau de acceptare.*

*„Un duplicat dupe acest tablou se va trimite Camerei de comerț respective pentru publicare, etc.“*

Eram datorî să dăm aceste explicații pe care la început le am creșut fără de folos, căci menționasem la timp, toate articolele din codul comercial relative la falimente, în coloanele Buletinului nostru, care :u fost modificate, despre a căror existență, trebuie să mărturisim, cu regret, comercianții noștri au puțină cunoștință.

Lipsa, unei societăți comerciale, a spiritului de asociație și de întrunire pentru a și discuta nevoile și a-și schimba ideile între dînsii, la comercianții noștri este destul de evidentă.

Înfințarea unei școale de adulți unde s'ar preda pe lângă oare-care cursuri de absolută trebuință comercianților noștri, și legislația comercială este de o nevoie eminentă și foloasele ce ar da, ar fi de neprețuit.

## INFORMȚIUNI

La noul palat al justiției se lucrează pe capete pentru a fi terminat cât mai repede, însă cu toată graba și activitatea ce se desfășură, palatul nu va fi gata pentru ziua de 1 Septembrie, ast-fel că solemnitatea deschiderii anului judecătoresc la Curțile și tribunalele din Capitală, se va face tot în vechiul local.

După informațiunile ce am putut culege din sorgintă sigură, palatul justiției va fi terminat pe la 20 Septembrie, și atunci se va începe instalarea instanțelor judecătorești în noul local.

Am vizitat palatul, și interiorul, după cât se poate judeca după starea actuală a lucrărilor și a mobilierului adus până acum, este splendid. Decorațiunea sălilor de ședință este de un lux sever și impunător, și denotă mult gust din partea celor însărcinați cu aceasta. Sala

pașilor pierduți este grandioasă. Sistemul de încălzit și aerat nu lasă nimic de dorit.

Toate aceste frumuseți însă vor fi în zadar, dacă nu se va lua măsuri ca, printr'un personal vigilant, palatul să se mențină într'o stare de curățenie demnă de palatul justiției unui popor ce se pretinde civilizat; la din contră, noul local va ajunge tot în starea celui vechiu, care seamăna mai mult a coșar de sat de cât a palat de justiție.

Încă o observațiune: Singura fațadă exterioară frumoasă a palatului, precum și intrarea principală pe unde vor intra justițiabilii, se află pe cheiu; or cheiul nu este pavat, este macadamizat și încă într'o stare foarte primitivă, ast-fel că praful și noroiul alternează vecinic; dacă cheiul va rămănea tot în astă stare, noroiul dupe dînsul va fi transportat de picioarele justițiabililor ce vin pe jos, și care formează marea majoritate, în palat, ast-fel că în câte-va săptămîni, mai ales acum toamna, nimic nu va mai rămănea din curățenia și splendoarea palatului. Ar fi de dorit ca primăria, cu o oră mai înainte, să se grăbească ca până la în-ugurarea palatului să paveze cheiul cel puțin cât ține fațada palatului.

\* \* \*

Deschiderea anului nou judecătoresc la Curtea de Casație se va face la 1 Septembrie, în vechiul local, cu solemnitatea obicinuită. Discursul de deschidere va fi pronunțat de d-l procuror general G. Filitti, la care va răspunde d-l prim-președinte C. E. Selina.

În numărul viitor vom publica aceste discursuri.

\* \* \*

Mai multe ziare de a seară sunt informat că locotenentul Filostrat, fostul casier al Clubului militar și care a fugit din țara delapidând de la club suma de 80000 de lei, s'ar fi aflând la Monte-Carlo unde ar fi câștigat o sumă mare bani la ruletă.

Se zice că s'ar fi început demersurile necesarii pentru estrădare.

\* \* \*

Diarele *Românul* și *Adevărul* anunță că d-l Argintoianu, dirigintele oficiului telegrafo-poștal central ar fi intentat proces de calomnie chiarului *Lumea Nouă*.

## BIBLIOGRAFIE

A apărut :

### CELE PATRU EVANGHELII

MATEIU-MARCU-LUCA-IOAN

Ediția conformă textului de la Neamțu

Aprobat de Sântul Sinod al Sântei Biserici autocefale ortodoxe române și de ministerul cultelor și instrucțiunei publice, cu explicațiuni morale asupra Evangheliilor Dominicale, pentru usul gimnasiilor, școlilor normale și al domnilor institutori și învătători, veși pag. 201, precum și a părților de lectură prevădute în programa școlilor primare urbane și rurale de ambe-sexe pagina 235, de

Economul I. CONSTANTINESCU

profesor de religie la școala normală de instituteore din Bucuresci

Preciul 1.50

De vîndare la autor strada Olimpului No. 19.